

Liperi

Talouskatsaus 2/2024

Kunnanhallitus 23.9.2024
Valtuusto 30.9.2024

SISÄLLYS

1. Yleisosa	3
1.1. Kunnanjohtajan katsaus	3
1.2. Tuloslaskelmaosan kehitys 2018–2024	7
1.3. Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset	8
1.4. Kuntakonsernin sitovat tavoitteet	9
Kuntakonsernin toiminnalliset kokonaistavoitteet 2024	9
Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet:	9
1.5. Henkilöstö.....	10
2. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	12
2.1. Keskushallintopalvelut.....	12
2.2. Hyvinvointipalvelut.....	16
2.3. Elinympäristöpalvelut.....	19
3. Investointi- ja rahoitusosa	25
4. Konserni	28

1. YLEISOSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Talousnäkyviä talouden tasapainottamistyössä

Talous- ja strategiaryhmä on raamittanut vuotta 2024 talouden ja toiminnan näkökulmista niin maankäytössä, elinkeinoissa kuin henkilöstön ja palvelualueiden toiminnassa. Ilman yt-menettelyä on palvelualueilla saatu työskentelymme aikana 25 virka- ja / tai työsuhteen vähentyminen. Talouden tasapainotustyötä on tehty arvioimalla, millaisista palveluista tai hankkeista luovutaan. Palvelutasomääritykset voisivat olla seuraavassa vaiheessa ajankohtaisia.

Tyhjillään olevista tiloista entinen virastotalo ja Lautasuon entinen koulu ovat kohteita, joissa ei ole ollut edellytyksiä omana työnä peruskorjaukseen, eikä ostajiakaan kiinteistöille ole ollut. Kiinteistöjen purku taas maksaisi useita satoja tuhansia euroja, minkä vuoksi em. kiinteistöjen purkuunkaan ei nyt ole lähdetty.

Tämänhetkisen tiedon mukaan valtionosuusuudistus ei sinällään tuo ratkaisua kuntatalouteemme. Tarvitaisiin muutos mm. sote-erän osalta. Kuntamme elinvoiman edistäminen; verotulojen kasvattaminen pitkäjänteisesti ja asukkaiden sitoutuminen eri muotoisen asumisen kautta kuntamme eri alueille asumaan on lähes ainoa vaihtoehto vastata pitkäaikaiseen visioomme säilyä itsenäisenä kuntana. Veroprosenttitarkistuksia on syytä tehdä maltilla ennakoiden tulevat uudistukset ja muutokset.

Elinvoimaa edistämässä

Laajan yrityskehittämisprosessin jälkeen voi kertoa, että mitään suurempia ”kupruja” ei yrityskehittämisessämme ole tällä hetkellä näköpiirissä. Kevät ja kesä tuovat vuosittain uusia työpaikkoja kausityöntekijöiden kenttään niin puutarha- kuin ravintola- ja kahvilapalveluihin. Business Joensuun kasvupalveluissa on edelleen ollut mukana 45 liperiläistä yritystä. Yritysten myynti / omistajavaihdoksia on suunnitteilla ollut elokuun lopun tilanteessa 11 kpl. Uusia yrityksiä on syntynyt vuoden alusta elokuun loppuun 38 kpl. Kevytyrittäjiä (y-tunnuksella) on syntynyt 13. Lakanneita yrityksiä on 11. Yritystukien valmistelussa on ollut 16 yritystä ja yrityspalveluseleitä on myönnetty 14 kpl.

Veljesharjun Norjan talon tiloissa (entiset Luovin tilat) on käynnistynyt heinäkuussa Migrin vastaanottokeskustoiminta. Toiminnasta vastaa Kotokunta Oy. Tervassalo Oy:n yritystaustainen päihde- ja mielenterveysyksikkö aloitti Veljesharjun tiloissa toukokuussa ja lastensuojeluyksikkö Forte, Rytmikodit Oy avasi ovensa elokuun lopussa. Uusia työpaikkoja on alueelle syntynyt ainakin 40-50. Yritystaustainen uusi lastensuojeluyksikkö (2x7 paikkaa) on rakenteilla Honkalammen alueelle. Edellä mainitut yksityisten toimijoiden tuottamat julkiset palvelut tuovat ainakin hyvinvointi- ja työllisyyspalveluiden piiriin uusia asiakkuuksia. Tällä hetkellä ei tiedetä tarkkaan, millaisia välillisiä ja suoria taloudellisia kuluja syntyy. Lastensuojeluyksiköissä rahoituksesta vastaavat asiakkaiden kotikunnat. Vastaanottokeskukseen tulleita lapsia ja nuoria on aloittanut koulunkäynnin valmistavan opetuksen ryhmässä Liperin ja Patteriston koulun yksiköissä.

Kuluva vuosi on kokonaisuudessaan tiivistä valmistelutyötä työllisyyspalveluiden siirtoon valtion palveluista kuntapalveluihin. Useita työryhmiä tekee vuoden loppuun saakka töitä niin talous-, henkilöstö-, tila-, viranomais- kuin elinkeinoelämän palveluiden osalta. Liperin yksikköön siirtyy uudistuksessa 5-8 henkilöä, joista jokaiselle tulee olla työskentelytila, mutta se voi olla myös yhteinen tila toisen henkilön kanssa. Olemme

alustavasti linjanneet tilojen suhteen siten, että seuraamme uuden palvelutuotannon käynnistymistä vuoden alussa, onko syytä tehdä laajempiakin tilajärjestelyjä tulevaisuutta silmällä pitäen. Alustavasti mm. Lipertek 1:n tiloihin tulee lisätyötilaa työllisyyspalveluiden henkilökunnalle. Tilat tulevat työllisyyden hoidon etäpalveluihin. Työpajatoiminnan osalta mietitään väliaikaisratkaisua siirtymäkaudelle 2025-2026.

Olemme osaltamme esittäneet työllisyyspalveluiden järjestäjälle, Joensuun kaupungille seuraavanlaisia tavoitteita:

- Rohkaistaan uudistuksiin käytännön asioiden hoitamisessa. Tavoite on ollut luoda uutta ja raja-aidat mm. työllisyysalueen, kunnan muiden työllisyyspalveluiden, koulutuksen ja elinkeinopalvelujen välillä on syytä häivyttää (=ekosysteemin toimivuus).
- Kokeilukunnissa ollaan jo saavutettu tietty taso yhteistoiminnassa ja eri verkostoissa toimimisessa. Mikä olisi uusi tavoiteltava taso mm. kokeilukuntien osalta (eihän tavoitteena ole jäädä nykytasoon – eurot?).
- Mitä enemmän käytännön läheisiä toimintoja saadaan toteutumaan asiakas-/ työnantajaverkostoissa, sitä parempaa ja nopeampaa palvelua pystymme tarjoamaan. Hankintojen räätälöintiä on syytä tehdä jatkossa enemmän työelämän tarvetta vastaavaksi.
- Henkilökunnan osallisuuden ja osaamisen hyödyntäminen paremmin asiakaspalvelussa: ratkaisuvallata ja -vastuuta riittävän alhaalla asiakaspinnassa.
- Samalla on syytä tunnistaa, että työttömyyden kuva on erilainen maakunnan sisällä. Voisiko olla kokeiluja? Haemme lisää ketteryyttä työllisyydenhoitoon.

Liperin työllisyyspalveluiden vetovastuulla on uuden kotouttamisohjelman laadinta moniammatillisesti. Ohjelma valmistuu marraskuussa. Henkilöstöhallinnossa sisäilmasto- ja työsuojeluasiat ovat olleet systemaattisessa seurannassa. Mm. varhaiskasvatuksen verkostoselvitys tarvitsisi kokonaisvaltaisen kiinteistöjen kuntoarvion. Tässä vaiheessa on syytä tehdä sisäilmaston oireellisissa kohteissa ”poissulkemista”, että saadaan olosuhteet toimiviksi. Kesällä kohteena oli mm. Jyrin koulu.

Työn alla on ollut kevät- ja kesäjaksolla useita kaavoja ja niiden hyväksymisprosesseja; mm. Välikankaan yritysalue, Honkalammenranta I, Ylämyllyn kortteleiden 300-305 asemakaava, joka sisältää ns. nuorten paikan sijoittamisen alueelle. VT 9 asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä. Pyhäselkä – Telmonselkä osayleiskaavan muutos hyväksyttiin. Liperin kirkonkylän lämpövoimalan asemakaava hyväksyttiin. Joensuun seudun yleiskaava 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä. Pärnän asemakaavatyön käynnistäminen on hieman viivästynyt. Kaavatyö toteutetaan omana työnä.

Välikankaan yritysalueen kunnallistekniikan suunnittelu on edennyt tavoiteaikailun mukaisesti. Lampitien kunnallistekniikan urakka valmistui kesäkuun lopulla. Hulevesi taksojen laskutus on integroitu kevään aikana osaksi vesihuoltolaitoksen uutta asiakashallintajärjestelmää. Ylämyllyn uuden vedenottamon urakka valmistui kesäkuun alussa, mutta laitos saatiin otettua käyttöön vasta elokuun lopulla.

Rakennushankkeiden eteneminen:

Kevään ja kesän aikana on työstetty koulu-, varhaiskasvatus-, kirjasto- sekä liikunta- ja leikkipaikkaselvitystä. Koulu-, liikunta- ja leikkipaikkaverkostojen selvitystyöt on hyväksytty valtuustossa. Varhaiskasvatusselvitys valmistuu syksyn kuluessa. Varhaiskasvatuksen päiväkotiverkoston alkuselivityksessä on noussut esille yhden päiväkodin malli Ylämyllylle, joka on tarpeen selvittää yksityiskohtaisemmin.

Viinijärven kouluhankkeen osalta valtuusto päätti alkukesästä, että ”purkaminen tulee aloittaa kesän 2024 aikana ja uudisosan rakentaminen kilpailutetaan vuoden 2024 aikana. Tilaohjelman jatko valmistellaan niin, että valtuuston asettama kustannustaso 8,25 M€ saavutetaan. Kustannusarvioon sisältyy väliaikaisen lämmitysjärjestelmän kustannus.” Suunnittelutyötä ei ole ollut mahdollista saada valmiiksi siten, että urakkakilpailutus voitaisi toteuttaa vuoden 2024 aikana, minkä vuoksi joudutaan nyt hakemaan valtuuston 3.6.2024 päätökseen aikataulumuutosta ja hakemaan samalla hankkeelle lisämäärärahaa 750 000 € investointiosaan. Lisämääräraha on käytännössä hankkeen rahoitussuunnitelman rahan siirtoa aikaisemmaksi. Käyttötalouteen haetaan purkukustannusta vastaava 290 000 € määräraha.

Liperin Paloaseman peruskorjausurakka käynnistyi kesäkuussa. Hanke on edennyt suunnitellusti. Päiväkotien piharemontit käynnistyivät heinäkuussa ja valmistuivat elokuun lopussa. Piharemontteihin saatiin valtion tukea. Liperin Keskustien peruskorjausurakka on edennyt hieman tavoiteaikataulua nopeammin ja se valmistuu lopullisesti syyskuun loppuun mennessä. Ylämyllyn uuden vedenottamon urakka valmistui kesäkuun alussa, mutta laitos saatiin otettua käyttöön elokuun lopulla.

Liperin Vuokratiloyhtiön suuri ponnistus uudesta kerrostalosta on edennyt siten, että kolmannen kerroksen elementit ovat jo paikoillaan. Kohde on ARA-kohde ja pieniä asuntoja tulee 20 kpl.

Hyvinvointia ja hallintoa

Hyvinvointipalveluissa kouluverkostonselvitys omana työnä oli suuri ja aikaa vievä urakka. Samaan aikaan hyvinvointipalvelut olivat tiiviisti mukana Viinijärven koulun suunnittelutyössä ja käytännön järjestelyissä mm. vanhan koulun, kirjaston ja vapaa-aikatilojen purkuun ja väliaikaistiloihin liittyen. Keväällä työstettiin liikuntapaikkaselvitystä, jonka perustana olivat tulevaisuuden koulut ja päiväkodit, jotka muodostavat rungon liikuntapaikoille.

Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2028 valmistuu joulukuuksi valtuustolle. Se on edennyt laajan osallisuuden kautta ja on käynyt mm. moniammatillisessa hyvinvointiryhmässä. Lapsiystävällinen -kunta statuksen hakeminen etenee vaihe vaiheeltaan. Kyseessä on jatkuva prosessi myös hyväksynnän jälkeen.

Liperissä ei ole ollut omaa Kulttuuriohjelmaa. Sen laadinta on työn alla opinnäytetyönä. Tämänkin ohjelman olemassaolo on yksi kriteeri hyte-kertoimessa. Hyvinvointipalveluiden kautta esille tulleet ”Turvallisemman tilan” ohjeet ovat edenneet koko kunnan organisaatioon, ja julisteet ovat nyt lähes kaikissa tiloissa.

Päiväkodeissa on omien yksikkökohtaisten johtajajärjestelyjen myötä valmisteltu myös varajohtajajärjestelmää. Hyvinvointipalveluiden Nuoriso-ohjelma tulee hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi loppusyksystä. Kunnassa on järjestö-kuntayhteistyön asiakirja ohjaamassa kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä. Asiaa käsitellään tulevassa järjestöfoorumissa.

Kunnanjohtajan irtisanouduttua kesäkuussa siten, että viimeinen työpäivä on 31.12.2024 käynnistyi uuden kunnanjohtajan rekrytointi. Hakijoita virkaan oli 28. Haastatteluihin kutsuttiin neljä henkilöä ja seuraavassa vaiheessa kaksi ehdokasta tulee valtuustoryhmien ja valtuuston haastateltavaksi syyskuun viimeisessä valtuustossa.

Viestintä valmistelee parhaillaan Liperin kunnan uusia kotisivuja. Tavoitteena on sivujen valmistuminen juhlavuoden alkuun. Juhlavuoden valmistelua on tehty pienessä työryhmässä, jonka pohdinnat tuodaan seuraavaksi laajempaan mietintään hankerahoituksen ja budjetoinnin näkökulmista.

Liperissä 16.9.2024

Hannele Mikkanen

kunnanjohtaja

1.2. Tuloslaskelmaosan kehitys 2018–2024

Vuosien 2018–2023 tuloslaskelmat, muutettu talousarvio TA 2024M ja muutosesitys

Tuloslaskelma 1000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024M	Muutosesitys
Toimintakate	-62 675	-65 086	-67 896	-70 944	-77 501	-29 982	-30 340	-30 937
Verotulot	39 488	40 749	41 381	43 820	45 890	25 314	24 960	25 260
Valtionosuudet	26 970	26 533	30 868	29 680	31 917	10 997	7 725	7 925
Rahoituserät	95	101	562	-18	80	-264	-695	-795
Vuosikate	3878	2 297	4 915	2 538	395	6 066	1 650	1 453
Poistot	-2 856	-2 951	-4 118	-3 285	-3 853	-4 075	-4 169	-4 494
Tilikauden tulos	1 022	-654	797	-747	-3 458	1 991	-2 519	-3 041
Muut erät	119	119	119	119	119	119	119	234
Ali/ylijäämä	1 141	-535	917	-628	-3 339	2 110	-2 400	-2 807
Kumulat.ali-ylijäämä	5 056	4 521	5 088	4 460	230	2 340	-60	-467
Muutos %	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024M	Muutosesitys
Toimintakate	1,8	3,8	4,3	4,5	9,2	-61,3	1,2	3,2
Verotulot	-1,3	3,2	1,6	5,9	4,7	-44,8	-1,4	-0,2
Valtionosuudet	-0,8	-1,6	16,3	-3,8	7,5	-65,5	-29,8	-27,9

1.3. Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

	TA2024M	Toteutuma 1-8 / 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	8 122 156	4 536 014	-3 586 142	55,85%
MAKSUTUOTOT	436 412	278 385	-158 027	63,79%
TUET JA AVUSTUKSET	857 022	580 153	-276 869	67,69%
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 602 957	6 352 321	-3 250 636	66,15%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 018 547	11 746 873	-7 271 674	61,77%
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-23 338 183	-15 212 788	8 125 395	65,18%
PALKAT JA PALKKIOT	-18 919 863	-12 357 365	6 562 498	65,31%
HENKILÖSIVUKULUT	-4 418 320	-2 855 423	1 562 897	64,63%
ELÄKEKULUT	-3 839 815	-2 515 888	1 323 927	65,52%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-578 505	-339 535	238 970	58,69%
PALVELUJEN OSTOT	-12 760 879	-8 092 834	4 668 045	63,42%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 728 420	-2 331 141	1 397 279	62,52%
AVUSTUKSET	-1 872 500	-1 189 879	682 621	63,54%
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 658 530	-5 148 599	2 509 931	67,23%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-49 358 512	-31 975 241	17 383 271	64,78%
TOIMINTAKATE	-30 339 965	-20 228 368	10 111 597	66,67%
VEROTULOT	24 960 000	16 339 540	-8 620 460	65,46%
VALTIONOSUJEDET	7 725 000	5 220 892	-2 504 108	67,58%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	0	8 840	8 840	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	628 627	569 020	-59 607	90,52%
KORKOKULUT	-1 000 000	-359 202	640 798	35,92%
MUUT RAHOITUSKULUT	-323 627	-215 447	108 180	66,57%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-695 000	3 211	698 211	-0,46%
VUOSIKATE	1 650 035	1 335 275	-314 760	80,92%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 168 774	-2 793 182	1 375 592	67,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 168 774	-2 793 182	1 375 592	67,0%
TILIKAUDEN TULOS	-2 518 739	-1 457 907	1 060 832	57,88%
POISTOERON MUUTOS	119 483	79 656	-39 827	66,67%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 399 256	-1 378 252	1 021 004	57,44%

1.4. Kuntakonsernin sitovat tavoitteet

Kuntakonsernin toiminnalliset kokonaistavoitteet 2024

Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Hyvinvointi		
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	Uuden laajan hyvinvointikertomuksen valmistelun käynnistäminen Nimetään kunnan kriisiryhmä ja kriisityölle luodaan toimintamalli	Valmistelu käynnissä Toimintamallin valmistelu aloitettu
Palveluverkkoselvitys		
Palvelualueiden toiminta tukee kunnan talouden tasa-painottamista ja toiminnan tehostamista.	Elinympäristö- ja hyvinvointilautakunnat toteuttavat yhteistyössä päiväkot-, koulu- ja liikuntapaikkaverkkoselvitystä	Kouluverkostoselvitys ja liikuntapaikkaselvitys on käsitelty valtuustossa kesäkuussa. Varhaiskasvatusselvitys valmistuu syksyn kuluessa.
Varautuminen		
Vesihuollon toimintavarmuuden parantaminen	Ylämyllyn uuden vedenottamon käyttöönotto Hankitaan vesihuollon käyttöön kaksi uutta varavoimakonetta	Otettu käyttöön elokuun lopulla Yhdestä uudesta varavoimakoneesta on tehty hankintapäätös, toimitus joulukuussa.
Asuminen		
Vuokra-asuntotarjonnan lisääminen	Kiinteistö Oy Liperin Vuokratalojen uuden kerrostalohankkeen rakentamisen käynnistyminen	ARAn korkotukipäätös ja Kuntarahoituksen rahoituspäätös saatu, takaus myönnetty ja rakentaminen aloitettu kesällä.

1.5. Henkilöstö

Koko kunnan henkilöstöä koskevat tavoitteet ovat:

Tavoite	Tavoitearvo	Toimenpide	Seuranta
Positiivista työnantaja kuvaa vahvistetaan.	Työhyvinvointikyselyn tulos: Suositteletko työpaikkaa ystävällesi? (2018:61 %, 2020: 72 %, 2022: 74 %, 2023: 77 %) Tavoite 75 % Kysely toteutetaan seuraavan kerran syksyllä 2025	Yhdenvertainen kohtelu kaikille henkilöstön jäsenille yhteisten ohjeistusten ja sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Tiedottaminen sisäisen Lintran avulla on ajantasaista ja informatiivista sekä henkilöstöä tuetaan sen käyttöön. Anonyymirekrytoinnin käytön vahvistaminen siihen soveltuviissa rekrytoinneissa. Kehittämisen pohjaksi kerätään tietoa kyselytutkimuksien avulla. Mahdollistetaan sisäiset urapolut ja työkykytilanteissa uudelleen sijoittuminen työkyvyn mukaisesti koko organisaation tuottama toiminta huomioiden.	Sisäisen informoinnin kanava Lintra on ajantasainen, saavutettavissa ja käyttäjämääriä seurataan. Toiminnan avoimuutta ja tasa-arvoisuutta tuodaan näkyväksi uutispäivityksillä, ohjeilla ja muistioilla. Työsuhteensa päättäneiden lähtökysely toteutetaan vuonna 2024. Työhyvinvointikyselyn tulokset on jalkautettu yksiköihin ja suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä seurataan.
Huolehditaan henkilöresurssin riittävydestä.	Työhyvinvointikyselyn tulos: Minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehtyä kysymykseen parannus eri mieltä vastanneiden osalta (2018:38 %, 2020:29 %, 2022:27 %, 2023; 26 %) Tavoite 25 % (Kysely syksyllä 2025)	Eläköitymisiin ja osaamisen varmistamiseen varaudutaan henkilöstösuunnittelun avulla. Henkilöstösuunnitelma on ennakkoiva ja ajantasainen. Vuosilomasuunnittelu on suunnitelmallista ja varahenkilöjärjestelmät ovat kunnossa kaikilla osaluilla	Henkilöstösuunnitelman vuodelle 2025 aloitettu ja siinä huomioidaan henkilöstön eläköitymisennusteet, toimenkuvien tarkastelu ja osaamisen varmistaminen. Vuosilomasuunnittelu syys- ja talvi kaudelle on aloitettu toiminnan näkökulmat huomioiden.
Työtapaturmien määrää vähennetään ja työturvallisuuden kehittäminen on organisaation yhteinen tavoitetila.	Työtapaturmista johtuvat sairauspoissaolot ovat pienemmät kuin aikaisemmin (2020: 856 kpv, 2021: 696 kpv, 2022:380 kpv, 2023: 326 kpv) TA2024: alle 450 kpv	Työsuojelurakenteiden kehittäminen, tapaturmien sekä läheltä piti tilanteiden analysointi ja ennaltaehkäisy. Uuden riskienarvioinnin- ja työturvallisuusilmoitus ohjelmiston käyttöönotto vuoden 2024 aikana.	Työturvallisuus- ja riskienhallintajärjestelmä WPron ja kemikaalijärjestelmän KemPro on otettu käyttöön 1.8.2024 alkaen.

Muutosesitykset talousarvion henkilöstösuunnitelmaan talouskatsaus 2/2024

Ei muutosesityksiä.

2. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

2.1. Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunnanhallitus		
Talouden tasapaino	Talouden tasapainottamisohjelman toimenpanon tuki ja toteuman seuranta Talous- ja strategiaryhmän työskentelyn jatkaminen Kuntatalouden edunvalvonta kansallisesti ja maakunnallisesti	Vuoden 2023 toteumat koostettu tilinpäätöksen yhteydessä. Työskentelyä jatkettu, kevätkaudella kolme kokousta Talousjohtaja osallistunut Kuntaliiton valtakunnalliseen valtiosuuksien uudistajaryhmään, edunvalvontamateriaalia tehty ja esitelty useassa yhteydessä, hallintovaliokunnalle annettu pyynnöstä kirjallinen asiantuntijalausunto kuntatalousohjelmasta
Elinkeino-, työllisyys- sekä kotoutumispalveluiden aktiivisen ja vuorovaikutteisen toimintamallin valmistelu liittyen TE24-uudistukseen	Toimintamallin suunnittelu ja kehittäminen paikallisten tarpeiden pohjalta. Työllisyydenhoidon, elinkeinopalveluiden ja kotouttamispalveluiden yhteistyön tiivistäminen entisestään.	Paikallisen toimintamallin kehittäminen meneillään osana PK-työllisyysalueen kehittämistyötä. Osallistutaan valmisteluun useissa ryhmissä niin alueellisesti kuin paikallisestikin
Alueellinen yhteistyö		
Matkailun edistämisen jatkuvuus	Visit Karelian toiminnan jatko Business Joensuun alaisuudessa Liperi-Heinävesi-Rääkkylä matkailuhanke ja sen tavoitteiden toteuttaminen	Uusi yhteistyösopimus allekirjoitettu Etenee Lipertekin hankkeena
Hallinto		
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan parantaminen	Sisäisen valvonnan ohjeen päivittäminen ja toimintatapojen päivittäminen Riskienhallinnan ohjeistuksen ja vuosikellon sekä riskien arvioinnin vieminen osaksi yksiköiden toimintaa	Syksyllä Syksyllä
Kuntalaisten päätösosalli-	Presidentinvaalit (2 kpl) ja EU-vaalit 2024	Vaalit toimitettu

suus		
Maaseutupalvelut		
Valkuaiskasvituoannon kehittäminen	Kehittämishanke Mittari: Yksi kehittämishanke	seuranta vuositasolla
Avomaanvihannesviljelyn kehittäminen	Kehittämishanke Mittari: Yksi kehittämishanke	seuranta vuositasolla
Maidon ja naudanlihan tuotanto	Kehittämishankkeet Mittari: Kaksi kehittämishanketta	seuranta vuositasolla
Viljaketjun kehittäminen	Kehittämishanke/konsultointi Mittari: Yksi hanke ja tai tuottajaorganisaatio. Tavoitteena tuottajaorganisaation perustaminen, millä saadaan toimiva alkutuotanto, logistiikka, jalostus ja jatkojalostus sekä markkinointi	seuranta vuositasolla
Asuinmaaseudun kehittäminen	Leader-toiminta Mittari: Infotilaisuuksien lukumäärä 30 kpl maakunnassa	seuranta vuositasolla

Elinkeinotoiminnan ja alueellisen yhteistyön määrärahavaraukset:

Toiminto	TP2022	TP2023	TA2024	8/2024
Elinkeinopalvelut				
Business Joensuu	95 952 €	103 379 €	105 000 €	103 672 €
Lipertek Oy*	250 000 €	240 000 €*	280 000 €	178 752 €
VisitKarelia Oy**	23 005 €	23 005 €	24 000 €	21 160 €
Alueellinen yhteistyö				
Ympäristöterveydenhuolto	402 833 €	399 986 €	392 500 €	265 756 €
Maakuntaliitto	285 351 €	288 066 €	270 000 €	195 466 €
Kuntaliitto	37 851 €	26 490 €	30 000 €	26 344 €
Joukkoliikenne	474 426 €	491 881 €	526 000 €	256 057 €
Osuus verotuskustannuksiin	251 011 €	120 925 €	132 000 €	65 753 €

*) Lisäksi Lipertekiltä ostetaan asumisneuvontaa 23 000 eurolla. Kunta saa asumisneuvontahankkeeseen 8 000 euron hankeavustuksen ARAlta ja laskuttaa vuokrataloilta 5 000 euron omarahoitusosuuden.

***) Uuden sopimuksen mukaisesti Business Joensuulle, talousarviossa varattu vielä VisitKarelialle.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024*	8/2024
BJOE:n palveluiden piirissä olevat kasvuyrittäjät	-	50 kpl	45 kpl	45 kpl
Työmarkkinatuen kuntaosuus €/kk keskimäärin	88 955 €	85 700 €	87 500 €	87 672 €
Työmarkkinatuen kuntaosuu- den piirissä henkilöitä keski- määrin	196 hlöä	170 hlöä	170 hlöä	184 hlöä
Palkkatuella palkattuja henkilöi- tä	68	54	45	32
Myönnetyt kuntalisät (hlöä)	-	16	20	8
Vaikuttavuus-% (sijoittumiset aktivoinnin jäl- keen)	-	Vaikuttavuus ja seuranta vaih- telee asiakas- ryhmittäin, mutta keskiarvo on luokkaa 55 %.	50 %	Vaikuttavuus vaihtelee asia- kasryhmittäin, keskiarvo on luokkaa 72 %.
Aktivointiaste	31,8 %	27,4 %	35 %	27 %
tukea hakeneet maatilat	1 997 kpl (239 kpl)	1 857 kpl (229 kpl)	1 839 kpl (230 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
maksetut suorat tulotuet	73,8 M€ (9,8 M€)	65,1 M€ (9,26 M€)	64,9 M€ (9,4 M€)	seuranta vuosi- tasolla
SPV:t	26 kpl (3 kpl)	27 kpl (3 kpl)	22 kpl (2 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
tuotettu maitomäärä	108,2 Mltr (14,3 Mltr)	105,4 Mltr (14 Mltr)	104,7 Mltr (13 Mltr)	seuranta vuosi- tasolla
tilojen saamat investointituet	3,04 M€ (0,21 M€)	5,86 M€ (3,02 M€)	4,3 M€ (1 M€)	seuranta vuosi- tasolla
pienyrittysten saamat inv.tuet	5,8 M€ (0,15 M€)	0,52 M€ (0,016 M€)	4,5 M€ (0,5 M€)	seuranta vuosi- tasolla
uudet leader-hankkeet	62 kpl (2 kpl)	44 kpl (8 kpl)	59 kpl (6 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
uudet EMR-rahoitetut yritykset	17 kpl (2 kpl)	**	42 kpl (10 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
uudet EMR-rahoitetut työpaikat	140 kpl (17 kpl)	**	68 kpl (15 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
kehittämishankkeet alueella	14 kpl (17 kpl)	3-11 kpl (11 kpl)	7 kpl (7 kpl)	seuranta vuosi- tasolla
Leader-hankkeiden saamat avustukset	2,14 M€ (0,02 M€)		2,28 M€ (0,2 M€)	seuranta vuosi- tasolla

*) Maaseutupalveluiden suoritteet koko maakunnan kattavalta yhteistoiminta-alueelta, suluissa Liperin tavoiteluvut

**) Tiedot ei saatavilla vuodelta 2023

Keskushallintopalveluiden tuloarviot ja määrärahat, sisäiset ja ulkoiset

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TA 2024M	1-8/2024	Toteuma%	Muutosesitys
Kunnanhallitus						
Tulot	71	72	57	37	64,6 %	
Menot	-1 029	-1 059	-1 069	-712	68,2 %	
Toimintakate	-958	-987	-1 012	-675	68,4 %	
Alueellinen yhteistyö						
Tulot	0	0	0	0		
Menot	-49 842	-1 346	-1 379	-798	57,9 %	
Toimintakate	-49 842	-1 346	-1 379	-798	57,9 %	
Hallinto						
Tulot	1 980	2 103	1 583	868	67,9 %	
Menot	-4 197	-4 201	-4 004	-2 554	63,4 %	
Toimintakate	-2 217	-2 097	-2 422	-1 581	64,6 %	
Maaseutupalvelut						
Tulot	3 890	776	885	573	64,7 %	
Menot	-4 098	-972	-1 093	-623	57,0 %	
Toimintakate	-208	-196	-207	-51	24,4 %	
KESKUSHALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	5 942	2 954	2 525	1 582	62,7 %	
Menot	-59 166	-7 556	-7 545	-4 688	62,1 %	
Toimintakate	-53 224	4 603	-5 020	-3 105	61,9 %	

2.2. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoinnin hallinto		
Kuntalaisten hyvinvointi ja turvallisuus paranee	Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma päivitetään. Kunnan kriisityölle luodaan toimintamalli.	Tavoitteen toteutuminen on kesken. Työskentely käynnissä.
Hyvinvointipalveluiden toiminta tukee kunnan talouden tasapainottamista.	Toteutetaan päiväkotij-, kouluverkko- ja liikuntapaikkaselvitys.	Kouluverkostoselvitys ja liikuntapaikkaselvitys on käsitelty valtuustossa kesäkuussa. Varhaiskasvatusselvitys valmistuu syksyn kuluessa. Tavoitteen toteutuminen on kesken.
Perusopetus		
Kouluyhteisössä arki on vakaata ja turvallista.	Tunnetaitojen ja positiivisen pedagogiikan koulutusta tarjotaan henkilöstölle. Järjestettyjä koulutuksia 2 kpl, koulutuksiin osallistuneiden määrä 100. Avekki-koulutukset henkilöstölle, koulutuksiin osallistuneet 20 hlöä/vuosi Perusopetuksen turvallisuuden kehittämistä ja kiusaamisen ennaltaehkäisyä varten kootaan moniammatillinen työryhmä ja konkreettiset toimenpiteet kar- toitetaan.	Koulutus toteutettiin koko kunnan yhteisessä vesopäivässä, otsikolla lapsen ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva koulun arki. Mukana 180 osallistujaa moniammatillisesti. Teeman koulutusta tarjolla seudullisessa vesopäivässä 9.11. Avekki- koulutukset järjestettiin tammikuussa. Peruskoulutuksessa 20 osallistujaa ja kertauskoulutuksessa 15 osallistujaa. Tavoite saavutettu. Työryhmää ei vielä ole koottu.
Oppilaiden äidinkielen taidot paranevat	Lukutaidon kehittämisen toimenpiteet on kouluittain kirjattu lukuvuosisuunnitelmiin.	Tavoitteen toteutuminen on kesken. Toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.
Varhaiskasvatus		
Varhaiskasvatuksessa johtajuuden mallia on uudistettu.	Päiväkoteihin on luotu johtamisen varajärjestelmä. Johtajien työnkuvat päivitetään vastaamaan uutta tilannetta.	Päiväkotien varajohtajat on nimetty yhtä lukuun ottamatta kaikkiin päiväkoteihin. Työnkuvien suuret linjat on määritelty, mutta työ jatkuu edelleen.

Varhaiskasvatuksen toiminta tukee talouden tasapainottamista	Laaditaan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointi ja tulevaisuus selvitys.	Tavoitteen toteutuminen kesken. Työ käynnissä.
Opinto ja vapaa-aika		
Liikkumisohjelma ja liikunnan olosuhdeohjelma ohjaavat kunnan liikuntapalvelujen toimintaa.	Liikkumisohjelmaa ja liikunnan olosuhdeohjelmaa käsitellään säännöllisesti kunnan sisäisissä palavereissa.	Ohjelmien sisällöt ovat säännöllisesti käsittelyssä. Tavoite toteutunut.
Nuoriso-ohjelma ohjaa kunnan nuorisopalvelujen toimintaa.	Nuoriso-ohjelma hyväksytty hyvinvointilautakunnassa.	Nuoriso-ohjelma tulee hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi 10/2024.
Kulttuuriohjelma ohjaa kunnan kulttuuripalvelujen toimintaa.	Kulttuuriohjelman tekeminen aloitettu.	Ohjelman laadinta on alkanut huhtikuussa 2024. Ohjelman laatiminen etenee suunnitellusti.
Kunnassa on järjestökuntayhteistyön asiakirja ohjaamassa kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä.	Järjestökuntayhteistyön asiakirja on laadittu.	Asiakirjan laatiminen on edennyt. Tavoitteen toteutuminen on kesken.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Toteuma
Ulkopuolinen hankerahoitus	639 093	737 995	509 089	seuranta vuositasolla
Oppilasmäärä 20.9. 1.–9. lk	1 368	1 369	1 369	seuranta vuositasolla
Esioppilaiden määrä 20.9	139/41	123 + 4	127 + 4	seuranta vuositasolla
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 31.12.	559	536	540	seuranta vuositasolla
Kotikuntakorvauslasten määrä e-9	131	131	131	seuranta vuositasolla
Kuljetusoppilaiden määrä e-9	629	593	593	seuranta vuositasolla
Perusopetus koulutoiminnan hinta/oppilas	9 042 €	9 589,70 €	9 864 €	seuranta vuositasolla
Vapaa-aikapalvelut euroa/asukas/vuosi (oma toiminta) *	115,30 €	125,14 €	125,38 €	seuranta vuositasolla
Seutuopiston nettomenot €/as	13,34 €	11,82 €	13,56 €	seuranta vuositasolla
Musiikkiopiston nettomenot €/as	7,86 €	8,23 €	9,46 €	seuranta vuositasolla
Seutukirjaston nettomenot €/as	50,44 €	50,97 €	51,68 €	seuranta vuositasolla

* ei sisällä seutuopisto, seutukirjaston eikä musiikkiopiston maksuosuuksia

Hyvinvointipalveluiden tuloarviot ja määrärahat

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TA 2024	1-8/2024	Toteuma%	Muutosesitys
Hyvinvoinnin hallinto						
Tulot	651	742	497	431	86,7 %	13
Menot	-966	-1 089	-890	-664	74,6 %	-13
Toimintakate	-316	-347	-392	-233	59,3 %	0
Perusopetus						
Tulot	569	1 515	1 452	929	65,8 %	-202
Menot	-15 714	-17 652	-18 041	-11 797	65,4 %	-105
Toimintakate	-11 145	-16 137	-16 589	-10 868	65,5 %	-307
Valtionosuudet	349	618	645	605	93,9 %	250
Vuosikate	-14 796	-15 159	-15 944	-10 264	64,4 %	-57
Varhaiskasvatus						
Tulot	541	364	361	235	64,9 %	
Menot	-8 544	-9 012	-9 011	-5 692	62,2 %	
Toimintakate	-8 003	-8 648	-8 650	-5 457	63,1 %	
Opinto ja vapaa-aika						
Tulot	85	106	86	51	59,5 %	
Menot	-2 320	-2 453	-2 479	-1 589	64,1 %	
Toimintakate	-2 235	-2 347	-2 393	-1 538	64,3 %	
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 846	2 727	2 397	1 646	68,7 %	-118
Menot	-27 544	-30 206	-30 421	-19 742	64,9 %	-189
Toimintakate	-25 698	-27 479	-28 024	-18 096	64,6 %	-307
Valtionosuudet	349	618	645	605	93,9 %	250
Vuosikate	-25 349	-26 861	-27 379	-17 492	63,9 %	-57

2.3. Elinympäristöpalvelut

Palvelualuejohtajan katsaus 31.8.2024

Yleisesti:

- Elinympäristöpalveluissa on edistetty käyttösunnitelmassa vuodelle 2024 ohjelmoituja tehtäviä ja hankkeita pääosin aikataulun mukaisesti. Kaikessa toiminnassa ja työssä on kiinnitetty erityistä huomiota talouden tarkkailuun ja seurantaan sekä sisäiseen valvontaan.

Henkilöstö:

- Kaavoitus ja maankäyttöpalveluun on ollut toukokuun alusta kartoittajan määräaikainen oppisopimusopiskelija, joka muutettiin elokuussa joustavaksi oppisopimukseksi.
- Elokuun alussa aloitti uusi vesihuoltomestari.

Strategisten hankkeiden eteneminen:

- Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta ja suunnittelutyöryhmät ovat edenneet kesän ja alkusyksyn aikana ohjelmoidusti.

Kaavahankkeiden eteneminen:

- Välikankaan asemakaavan muutos ja laajennus 2 osalta on jatkettu alueen maanomistajan kanssa maankäyttösopimusneuvotteluja. Neuvottelut on asetettu tauolle. Maanomistaja aloittaa toimija-haun ja kaava etenee, mikäli alueelle saadaan merkittävä toimija. Kunnan omistama pienempi kaava-alue eriytettiin omaksi kaavaksi. Kaavaehdotus hyväksyttiin valtuustossa 29.4.2024 §13 ja on kuulutettu voimaan 12.6.2024.
- Honkalammenranta I asemakaavan luonnos on pidetty nähtävillä keväällä ja kaavaehdotusta on työstetty kesän ja syksyn aikana.
- Ylämyllyn kortteleiden 300-305 ym. asemakaavan luonnos on pidetty nähtävillä loppukeväästä. Kaava sisältää ns. Nuorten paikan sijoittamisen ko. alueelle. Nuorten paikan yleisen alueen suunnitelma on pidetty nähtävillä elokuussa.
- Vt 9 asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä loppukeväästä. Kaavaluonnos ajoitetaan tiesuunnitelman valmistumisen kanssa yhteiseen nähtävilläpitoon loppusyksystä.
- Pyhäselkä – Telmonselkä osayleiskaavan muutos hyväksyttiin valtuustossa 26.8.2024 § 39.
- Pärnän asemakaavatyön käynnistäminen on hieman viivästänyt ja alun perin konsulttityönä ajateltu kaavatyö toteutetaan omana työnä. Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä. Kaavan aluerajausta ja sisältöä tutkitaan.
- Liperin kirkonkylän lämpövoimalan asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 18.12.2023. Kaava on kuulutettu voimaan 31.1.2024.
- Syyskuun alkuun mennessä on valmisteltu ja käsitelty 16 poikkeamista.
- Joensuun seudun yleiskaava 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty nähtävillä. Kaavahanke etenee aikataulussa.

Rakennushankkeiden eteneminen:

- Viinjärven kouluhankkeen osalta työstettiin alkuvuodesta ehdotussuunnitelmat ja kilpailutettiin purku-urakka, lämpövoimalaitosurakka ja lämmitysjärjestelmänurakka sekä valvonta. Kunnanhallitus palautti 22.4.2024 suunnittelun valmisteluun ja valtuusto päätti 3.6.2024 §24 että ”*purkaminen tulee aloittaa kesän 2024 aikana ja uudisosan rakentaminen kilpailutetaan vuoden 2024 aikana ja Tilaohjelman jatko valmistellaan niin, että valtuuston 18.12.2023 asettama kustannustaso 8,25 M€ saavutetaan, johon sisältyy väliaikaisen lämmitysjärjestelmän kustannus.*”
- Valtuuston päätöksen mukaisesti edellä kuvatut urakat käynnistettiin kesän ja alkusyksyn aikana ja uudisrakentamisen ehdotussuunnittelun päivittämiseksi pyydettiin tarjouspyynnöt suunnittelijoilta kesän aikana ja suunnittelutyö pääsi käyntiin elokuun puolivälissä. Suunnittelutyötä ei ole mahdollista saada valmiiksi siten, että urakkakilpailutus voitaisi toteuttaa vuoden 2024 aikana, minkä vuoksi joudutaan hakemaan valtuuston 3.6.2024 päätökseen aikataulumuutosta ja hakemaan samalla hankkeelle lisämäärärahaa 750 000 € investointiosaan ja käyttötalouteen purkukustannusta vastaava 290 000 € määräraha.
- Kevään aikana laadittiin yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa koulu-, varhaiskasvatus- sekä liikunta- ja leikkipaikkaverkostojen selvitystyö, joista koulu- ja liikunta- ja leikkipaikkaverkostojen selvitystyöt hyväksyttiin valtuustossa 24.6.2024. Varhaiskasvatusselvitystyö jatkuu syksyllä.
- Liperin Paloaseman peruskorjausurakka käynnistyi kesäkuussa ja on edennyt tavoiteaikataulun mukaisesti.
- Päiväkotien piharemontit käynnistyivät heinäkuussa ja valmistuivat elokuun lopussa.

Infrahankkeiden eteneminen:

- Liperin vanhojen katuvalojen vuoden 2024 uusimisurakka valmistui elokuussa.
- Liperin Keskustien peruskorjausurakka on edennyt hieman tavoiteaikataulua nopeammin ja valmistuu pääosin elokuun loppuun mennessä ja lopullisesti syyskuun puoliväliin mennessä.
- Välikankaan yritysalueen kunnallistekniikan suunnittelu on edennyt tavoiteaikailun mukaisesti.
- Lampitien kunnallistekniikan urakka valmistui kesäkuun lopulla.
- Hulevesi taksojen laskutus on integroitu kevään aikana osaksi vesihuoltolaitoksen uutta asiakashallintajärjestelmää.

Liikuntapaikat- ja vapaa-ajan alueet:

- Liperin kunnan hoitovastuulla olevan latuverkon uuden toimijan Krakenia Oy:n kanssa ensimmäinen hoitokausi päättyi huhtikuussa ja se sujui hyvin. Tulevaan kauteen mentäessä tehdään tarvittavia korjauksia ja säätöjä toimintaan.
- Alkuvuodesta käynnistettiin yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa liikunta- ja leikkipaikkaverkoston selvitystyö ja se hyväksyttiin valtuustossa 24.6.2024.

Vesilaitoksen tilanne / hankkeiden eteneminen:

- Ylämyllyn uuden vedenottamon urakka valmistui kesäkuun alussa, mutta laitos saatiin otettua käyttöön vasta elokuun lopulla.
- Uusi asiakashallintajärjestelmä on ollut käytössä joulukuusta 2023 alkaen.

Elinympäristöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
<i>Elinympäristön hallinto- ja tukipalvelut</i>		
Edistetään kunnan kiinteistökan- nan kustannustehokkuutta.	Selvitetään kunnan keskeisten kiin- teistöjen korjausvelka ja energiate- hokkuus osana kunnan elin- ja veto- voimaa sekä kestäväää taloutta	Työtä on osin toteutettu KETS työssä sekä koulu-, varhaiskasvatusver- kostojen selvitystyössä.
Panostetaan Liperin näkyvyyteen ja houkuttelevuuteen asuin- ja yrittäjyyskuntana	Jatketaan suunnitelmallista työtä positiivisen näkyvyyden edistämisek- si	Kesän ja alkusyksyn aikana on valmistelut tonttimark- kinointikampanjaa.
<i>Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut</i>		
Yhteistyö ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kanssa raken- netun ympäristön valvomisen to- teuttamiseksi	Rakennetun ympäristön valvontaoh- jelmatyön käynnistäminen	Ympäristökatselmuksilla havaittuihin epäkohtiin kohdistuvia toimenpiteitä (selvitykset, 1. kirjeet) on aloitettu.
ELY-keskuksen valvonnasta siirty- neiden eläinsuojien määräaika- tarkastukset	Tarkastusten tekeminen	Tarkastukset tehdään syk- syllä.
Maankäyttö- ja rakennuslain uu- distukseen sekä rakennetun ympä- ristön tietojärjestelmästä annetun lain voimaantuloon valmistautu- minen	Lainsäädännön vaatimien muutosten tunnistaminen, kouluttautuminen ja ohjelmistojen päivitys	Osallistuttu mm. Kuntalii- ton, Suomen ympäristö- keskuksen ja Ryhti- muutostuen järjestämiin etäinfoihin sekä järjestel- mätoimittajien webinaa- reihin aiheesta.
Helpotetaan lupahakemuksen jättämisprosessia	Mahdollistetaan samalle kiinteistölle samaa aikaan suunniteltujen usei- den rakennusten lupien hakeminen yhdellä lupahakemuksella Lupapis- teessä	Tehty tarvittavat muutok- set ohjelmistoihin sekä luvituskäytäntöihin vuoden alusta alkaen.
<i>Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut</i>		
Kärkihankkeiden edistäminen	Jatketaan kärkihankkeiden ohjelmoi- tua työstämistä ja kilpailutetaan muun muassa Ylämyllylle keskustan kehittämissuunnitelman konsultti. Varsinainen työ tämän osalta käyn- nistetään vuoden 2025 aikana.	Kärkihankkeita on työstetty ohjelmoidusti, Ylämyllyn kehittämissuunnitelman kilpailutus on kesken
Aktiivinen maanhankinta	Tehdään aktiivista maanhankintaa strategisesti tärkeiden alueiden sekä kasvusuuntien osalla	Kunta on hankkinut kiin- teistön Sompalammen kasvusuunnalta
Kunnan veto- ja pitovoimaisuuden parantaminen	Kaavoitetaan laadukkaita ja erilaisia asuinalueita sekä edistetään viih-	Honkalammenranta I ase- makaavoitus on aloitettu.

	tyisän ja houkuttelevan elin- ja asuin- ja työpaikkaympäristön luomista	Jyrin alueella uusitaan vanhaa teollisuusalueen kaavaa. Pärnän alueen asemakaavoittaminen on aloitettu.
Monipuolinen asuin- ja elinkeinotonttitarjonta	Edistetään käynnissä olevien ja uusien kaavahankkeiden ohjelmoitua etenemistä	Kaavoja on viety eteenpäin ohjelmoidusti.
Infrapalvelut		
Kehitetään taajamien vetovoimaisuutta	Toteutetaan Traficommin avustushankkeen mukainen Keskustien peruskorjaus osana kuntakeskuksen vetovoimaisuutta ja jalankulu- ja pyöräilyn edistämistä	Keskustien peruskorjaushanke käynnistyi maaliskuussa ja on edennyt hieaman tavoiteaikataulua nopeammin.
Edistetään liikenneturvallisuutta katuverkolla	Selvitetään asuntokatuja nopeusrajoituksen pudottamista 30 km/h alueneopeusrajoitukseksi sekä suoja-aidojen turvallisuuden parantamista etenkin koulujen ympäristössä.	Honkalammen alueelle toteutettiin alkusyksystä tarvittavia liikenneturvallisuustoimenpiteitä.
Jalankulun ja pyöräilyn väylien lisärakentaminen	Selvitetään osuudet, joissa ei ole yhtenäistä reittiä esim. kouluille	Kartoitustyötä tehty muun muassa Joensuun seudun viisaan liikkumisen ohjelmassa.
Vesihuoltolaitos		
Vesihuollon toimintavarmuuden parantaminen	Uuden käsittelylaitoksen käyttöönotto Ylämyllyllä	Urakan osalta pidetty vastaanottotarkastus 5.6.2024. Käyttöönotto viivästynyt suodattimien jälkeen esiintyneitten korkeitten pesäkelukujen takia. Laitos otettu käyttöön 27.8.2024.
Laaditun korjausvelkaselvityksen toimeenpano	Korjausohjelmassa lähivuosille (0 – 5 v) aikataulutettujen kohteitten suunnittelun ja saneerauksen käynnistäminen	Tehty sekä kohteiden toteutussuunnittelua sekä uusien kohteiden kartoitusta ja toteutuksen ohjelmointia.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Toteuma
Kunnan kiinteistöjen määrä (m2)	65 049 m ²	66 919 m ²	66 136 m ²	65 836 m ²
Kunnan omistaminen katu- ja liikennealueiden määrä (m2 tai km)		515 050 m ²	518 798 m ²	518 798 m ²
Lähiliikuntapaikkojen - ja leikkikenttien määrä (kpl)	28	28	48 (Erillisiä hoitoa vaativia kohteita mukaan lukien laavut, uimarannat, ulkoilureitit ja liikuntapaikkojen eri suorituspaikat eri vuoden aikoina yhteensä 103 kpl)	103 kpl
Käynnissä olevien kaavatöiden (yleissuunnitelmien) määrät	9 (3)	10 (1), 7 AK, 3 OYK	7 (1)	7 (1)
Rakennus- ja ympäristölupien lukumäärä	193 (rak.valv. lupapäätökset) + 4 (ymp. ja maa-ainesluvut sekä yleiset ilmoitusmenettelyt)	151 (rak.valv. lupapäätökset) + 3 (ymp. ja maa-ainesluvut ja yleiset ilmoitusmenettelyt)	Rakennusvalvonta 130 Ympäristönsuojelu 5	94 (rak.valv. lupapäätökset) + 2 (ymp. ja maa-ainesluvut ja yleiset ilmoitusmenettelyt)
Luovutettavien asuintonttien määrät	62 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 18	66 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 22	69 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 25	76 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 32
Luovutettavien elinkeinotonttien määrät	18 Ylämylly 13 Viinijärvi 5	16 Ylämylly 11 Viinijärvi 5	18 Ylämylly 13 Viinijärvi 5	17 Ylämylly 12 Viinijärvi 5
Kunnan omistaman maa-alueen määrä (ha)	992	992	992	1 038

Elinympäristöpalveluiden tuloarviot ja määrärahat

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TA 2024M	1-8/2024	Toteuma%	Muutosesitys
Kiinteistö-, tila- ja tukipalvelut						
Tulot	11 431	10 631	11 062	7 078	64,0 %	
Menot	-9 627	-8 276	-8 243	-5 396	65,5 %	
Toimintakate	1 805	2 355	2 819	1 682	59,7 %	
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut						
Tulot	136	123	71	72	101,5 %	
Menot	-323	-326	-326	-194	59,6 %	
Toimintakate	-187	-203	-255	-122	48,0 %	
Kaavoitus- ja maankäyttöpöpalvelut						
Tulot	911	1 097	617	277	45,0 %	
Menot	-473	-403	-362	-229	63,1 %	40
Toimintakate	438	693	254	48	19,1 %	40
Infrapalvelut						
Tulot	62	54	164	30	18,2 %	
Menot	-1 338	-1 304	-1 322	-976	73,8 %	-40
Toimintakate	-1 277	-1 250	-1 158	-946	81,7 %	-40
ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ ilman vesihuoltoa						
Tulot	12 540	11 905	11 914	7 457	62,6 %	
Menot	-11 761	-10 309	-10 263	-6 796	66,2 %	0
Toimintakate	779	1 595	1 890	661	35,0 %	0
Vesihuoltolaitos						
Tulot	1 758	1 652	2 184	1 062	48,6 %	
Menot	-1 116	-1 147	-1 139	-750	65,9 %	
Toimintakate	642	505	1 045	311	29,8 %	
ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	14 298	13 557	14 097	8 519	60,4 %	
Menot	-12 877	-11 456	-11 392	-7 546	66,2 %	0
Toimintakate	1 421	2 101	2 704	973	36,0 %	0

Käyttötalouteen on tehty seuraavia sisäisiä määrärahasiirtoja:

- Kaavoitus- ja maankäyttöpöpalveluiden asiantuntijapöpalveluista 5415/4340 siirretään liikenneväylien 5241/4391 alueiden ja rakentamisen kunnossapitoon 15 000 € kattaman akuutteja liikenneturvalli-suustoimenpiteitä ja kunnossapitoa.
- Kaavoitus- ja maankäyttöpöpalveluiden asiantuntijapöpalveluista 5415/4340 siirretään hulevedet 5491/4391 alueiden ja rakentamisen kunnossapitoon 10 000 € kattaman akuutteja kevättulvan aiheuttamia huolto- ja kunnossapitotoimia.
- Kaavoitus- ja maankäyttöpöpalveluiden asiantuntijapöpalveluista 5415/4340 siirretään liikuntapaikat ja vapaa-ajan 5261/4400 koneiden ja laitteet 15 000 € kattaman akuutteja koneiden kunnossapito- ja huoltotoimenpiteitä.

3. INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

(toteuma 18.9.2024)	TA 2024M	Muutosesitykset	Muutettu TA 2024	1–8/2024	Tot %	Poikkeama*
Irtaimisto yhteensä netto	40 000	-4 000	36 000	26 200	65,5	13 800
Elinympäristöpalvelut						
Liikunta- ja vapaa-aika-alueiden uudet koneet ja laitteet	0	10 000	10 000	0	0,0	10 000
Mittauslaitteet (kartta- ja paikkatieto ja maastomittaus)	40 000	-14 000	26 000	26 200	65,5	13 800
Kiinteistö-, tila- ja tukipalvelut yhteensä	1 215 000	750 000	1 965 000	745 432	61,4	469 568
Menot						
Vesihuoltoavustukset	50 000	0	50 000	0	0,0	50 000
Kunnanviraston viraston remontti	15 000	0	15 000	15 099	100,7	-99
Viinijärven koulun peruskorjaus- ja uudishanke	400 000	750 000	1 150 000	269 633	67,4 %	130 367
Kiinteistöjen peruskorjaus	205 000	0	205 000	241 843	118,0	-36 843
Liperin pelastusasema	850 000	0	850 000	218 857	25,7	631 143
Tulot						
Palosuojelurahaston avustus	-250 000	0	-250 000	0	0,0	-250 000
Penttilän ja Taikametsän pk pihojen avustus	-55 000	0	-55 000	0	0,0	-55 000
Kaavoitus ja maankäyttö yhteensä	190 000	0	190 000	125 854	66,2	64 146
Menot						
Maanhankinta	200 000	0	200 000	127 514	63,8	72 486
Tulot						
Maanmyynnit	-10 000	0	-10 000	1 660	16,6	8 340
Infrapalvelut yhteensä	1 025 000	4 000	1 029 000	1 008 760	98,4	16 240
Menot						
Ylämyllyn kaavatiet	160 000	0	160 000	-147 428	92,1	12 572
Välikangas 1 suunnittelu	90 000	0	90 000	-17 069	19,0	72 931
Keskustien käpy-hanke	1 030 000	0	1 030 000	-761 006	73,9	268 994
Keskustien saneeraus	100 000	0	100 000	-49 349	49,3	50 651
Päällystystyöt	0	0	0	0	0,0	
Hulevesien hallinta	20 000	-20 000	0	0	0,0	20 000
Tievalaistus ja suunnittelu	25 000	-5 000	20 000	-931	3,7	24 069
Puistot ja leikkikentät	10 000	0	10 000	-12 736	127,4	2 736
Pärnävaaran urheilu- ja aktiviteettialueen kehittäminen	0	15 000	15 000	-7 894	0,0	7 894
Lähiliikuntapaikkojen peruskorjaus ja investoinnit	25 000	0	25 000	0	0,0	25 000
Liikenneturvallisuus ja kävelyn- ja pyöräilyn edistäminen (Paloaukea 2024–25)	15 000	14 000	29 000	-12 347	82,3	2 653
Tulot						
Kirkonkylän keskustien Traficomien avustus	-410 000	0	-410 000	0	0,0	-410 000
Välikangas 1 suunnittelu(avustus)	-40 000	0	-40 000	0	0,0	-40 000
Vesihuoltolaitos yhteensä	1 160 000		1 160 000	948 678	81,8	211 322
Liittymät, suunnittelu	20 000	0	20 000	-9 558	52,2	10 422
Kirkonkylän vesihuoltoverkostot (uudisrak. ja peruskorjaus)	190 000	0	190 000	-150 936	79,4	39 064

Joensuun veden maksusuudet	80 000	0	80 000	-57 899	72,4	22 101
Ylämyllyn vanhan vedenottamon uusiminen	710 000	55 000	765 000	-707 757	99,7	2 243
Ylämyllyn vesihuoltoverkostot (uudisrak. ja peruskorjaus)	100 000	-55 000	45 000	-20 894	20,9	79 106
Viinijärven vesihuoltoverkostot (uudisrak ja peruskorjaus)	10 000	0	10 000	-1 634	16,3	8 366
Vesihuollon varmuus- ja valmiusasiat	50 000	0	50 000	0	0,0	50 000
Kaikki menot yhteensä (netto)	4 395 000	750 000	5 145 000	2 854 924	64,6	1 540 076
Kaikki tulot yhteensä (netto)	-765 000		-765 000	-1 660	0,2	763 340
Investoinnit yhteensä netto, (valtuustotaso)	3 630 000	750 000	4 380 000	2 853 264	78,6	776 736
Investoinnit yhteensä netto, ilman vesihuoltoa	2 470 000	750 000	3 220 000	1 904 586	77,1	565 414

*) Toteumaprosentti ja poikkeama laskettu verrattuna voimassa olevaan talousarvioon (TA2024M)

Useammalle tilikaudelle kohdistuvien hankkeiden kokonaistoteumat:

	Kustannusarvio	Aiempien vuosien käyttö	1-8/2024	Kustannusarviosta käytetty	Poikkeama	Valmistumisvuosi
Ylämyllyn vedenottamon uusiminen	1 563 600	508 273	707 757	1 216 030	347 570	2024
Viinijärven koulu	8 250 000	85 025	269 633	354 658	7 895 342	2027

Ylämyllyn vedenottamon uusiminen

- Kunnanhallitus on 17.4.2023 / § 101 hyväksynyt hankkeen kustannusarvioksi 1 563 600 €
- Hankkeen tämänhetkinen rakennusteknisten töiden kustannusarvio 1 200 000 €
- Suunnittelu- ja rakennuttamiskustannusten kustannusarvio 56 000 €

Viinijärven koulu

- Valtuusto hyväksyi 18.12.2023 (§ 76) koulun rakennusteknisten töiden alustavaksi kustannusarvion 8 222 000 €
  - Uudisosa 6 082 000 €
  - Taitolan peruskorjaus 1 002 000 €
  - Päiväkodin ja kirjaston peruskorjaus 1 138 000 €
- Rakennusteknisten töiden kustannusarvio ei sisällä vanhan osan purkukustannusta tai alaskirjausta eikä myöskään ensikertaisvarustamista (koulu, päiväkot, keittiö ja kirjasto sekä kuntosali)
- Valtuusto hyväksyi ja linjasi 03.06.2024 (§24) kouluhankkeen kokonaiskustannukseksi ilman purkukustannusta 8 250 000 €.

Rahoituslaskelma 8/2024

	TA2024M	1.8.2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	1 650 035	1 335 275	-314 760	80,92%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-100 000	-238 286	-138 286	238,29%
	1 550 035	1 096 989	-453 046	70,77%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-4 395 000	-2 857 251	1 537 750	65,01%
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	755 000	0	-755 000	0,0%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	110 000	27 303	-82 697	24,82%
	-3 530 000	-2 829 948	700 053	80,17%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 979 965	-1 732 959	247 006	87,52%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	-14 630	-14 630	
	0	-14 630	-14 630	
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	12 000 000	6 000 000	6 000 000	50,00 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-8 000 000	-4 270 737	-3 729 263	53,38 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	1 751 851	-1 751 851	
	4 000 000	3 481 114	518 886	87,03 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	71 544	-71 544	
SAAMISTEN MUUTOS	0	1 153 619	-1 153 619	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 700 000	-3 254 640	1 554 640	191,45 %
	-1 700 000	-2 029 477	329 477	119,38 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 300 000	1 437 007	862 993	62,48 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	320 035	-295 952	615 987	-92,47 %
RAHAVARAT 31. 8.	445 972			
1. 1.	741 924			

4. KONSERNI

Tytäryhtiö: Lipertek Oy
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus <ul style="list-style-type: none">
- Tuottaa lähipalveluina elinkeino- ja yrityspalvelut liperiläisille sekä Liperiin sijoittumista suunnitteleville yrityksille.
- Hakea, toteuttaa ja hallinnoida elinkeinotoimintaa tukevia hankkeita.
- Tarjota Liperissä toimiville julkisyhteisöille kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita sekä taloushallintopalveluita kilpailukykyiseen hintaan.
- Tarjota yrityksille laadukkaita tontti-, yritys- ja toimitilaratkaisuja kilpailukykyiseen hintaan.
Yleistavoitteet: <ul style="list-style-type: none">
- Kehittää, kasvattaa ja monipuolistaa Liperin yrityskantaa, joka mahdollistaa työpaikkojen lisäyksen.
- Tuottaa elinkeinopalvelut kaikille yrityksille, yritysten elinkaaren eri vaiheisiin.
- Tehdä aktiivista ja jalkautuvaa, yritysten tarpeisiin kohdennettua yritysneuvontatyötä.
- Panostaa elinkeinoympäristöjen ajankohtaistiedottamiseen.
- Tavoitteena yrittäjyyttä arvostavin ja yritystoimintaa aktiivisesti tukevin kunta.
- Kehittää kunnan alueella sijaitsevia elinkeinokeskittymiä systemaattisesti.
- Kehittää jo alkanutta kuntien välistä matkailuliiketoimintaa (Liperi, Rääkkylä ja Heinävesi).
- Kohdentaa Business Joensuun tuotteistetut palvelupaketit liperiläisten yritysten saataville.
- Vahvistaa Joensuun ydinkaupunkiseudun elinkeinoyhteistyötä.
- Edistää yritysten työvoiman saatavuutta yhteistyössä työllisyystoimijoiden ja oppilaitosten kanssa.
- Tukea yritysyritystyötä ja yrittäjyyskasvatusta varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.
- Isännöidä yritystiloja ja asuinhuoneistoja pitkäjänteisesti ja kokonaistaloudellisesti.
- Tuottaa taloushallintopalvelut kustannustehokkaasti ja korkealla asiantuntemuksella.
Tuottavuus ja tulostavoite 2024: <ul style="list-style-type: none">
- Kasvattaa teollisten työpaikkojen määrää vuosittain. (677 työpaikkaa /2022)
- Yritysneuvontaa vähintään 35 %:lle Liperiin perustettavalle yritykselle vuositasolla.
- Kontaktoida vuosittain 400 yritystä ja tarjota aktiivisesti yritys- ja työllisyyspalvelutuotteita.
- Jalkautua aktiivisesti yrityskenttään. Asiakaskohtauksia min. 60 % x työpäivät/työntekijä/vuosi.
- Laatia yrityksille, yritysten tarpeisiin erilaisia kehittämishankkeita vähintään 15 kpl / vuosi.
- Pitää isännöitävien yhteisöjen talous kunnossa → käyttöastetavoite 95 %
- Tehdä positiivinen tilikauden tulos
Toteuma 1–8/2024: <ul style="list-style-type: none">
- Teolliset työpaikat 680,5 kpl, tilanne 31.12.2023
- Elinkeinopalveluita toteutettu 1–8.2024 aikajaksolla 274 yritykselle.
- Isännöitävien yhteisöjen käyttöaste on ollut alkuvuodesta 96 %.
- Uusia yrityksiä on perustettu 1–8.2024 kunnan alueelle 38 kpl.
- Yritysten kehittämishankkeita on valmistelussa 16 kpl.
- Business Joensuun palvelupaketeissa on ollut mukana 45 yritystä.
- Pohjoisen Saimaan matkailuhanke etenee tavoitteiden mukaisesti.
- TE25 ekosysteemin valmistelutyö käynnissä maakunnallisten yhteistyöryhmien muodossa.
- Veljesharjun alueelta Luovin opetustoiminta on poistunut ja alueelle on sijoittunut vastaanottokeskus ja SOTE-yritystoimintaa.
- Pärnävaaran MasterPlan -suunnitelman pohjalta on muutama investointi suunnitteluvaiheessa.
Keskeiset toiminnalliset muutokset 2024–2026: <ul style="list-style-type: none">
- Monipuolistaa yrityksiin jalkautuvaa yritysneuvontakonseptia.
- Pohjoisen Saimaan alueen matkailuverkostoyhteyksien kehittäminen ja palveluiden konseptointi.
- Tiivistää ja kehittää elinkeino- ja työllisyyspalveluiden ja kuntamarkkinoinnin yhteistyötä.

- Varmistaa yhtiön perustoimintaa tukevan hanketoiminnan käynnistyminen.
- TE25 ekosysteemin toimintamallin valmistelu (2024) ja jalkauttaminen (2025-)

Riskit:

- Business Joensuun palvelupakettitarjonta ei kohdennu toimenpiteiksi liperiläisissä yrityksissä.
- Taloudelliset ja toiminnalliset riskit hanketoiminnassa.
- Henkilöresurssiriski.

Taloussuunnitelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	1–8/2024
Liikevaihto	524	619	347
Tulos	27	1	4
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	0	0	0
Henkilöstön lkm	5,5	6,5	7

Tytäryhtiö: Liperin Linja-autoasema

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

- Liperin linja-autoasema Oy omistaa ja hallitsee virasto- ja liiketilarakennusta Liperin kirkonkylässä. Kiinteistöllä on Liperin kunnan toimitiloja. Lisäksi kiinteistöllä on mm. metsänhoitoyhdistyksen toimintoja, sekä yksittäisiä yrityksiä.

Yleistavoitteet:

- Yhtiön yleistavoitteena on ylläpitää rakennusta omistajien toimitilar tarpeita vastaavasti

Tuottavuus:

- Reaaliaikainen yhtiön talouden vakauden seuranta

Tulostavoite:

- Yhtiön euromääräinen tulostavoite on EVL:n maksimipoistojen jälkeen 0 –tulos.

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2024–2025:

- Suunnittelukauden aikana yhtiön tulee mukautua osakkaiden tarpeisiin.

Riskit:

- Taloudelliset riskit koostuvat yhtiön osakkaiden toiminnan kehittymisestä. Kiinteistötekniikkaan liittyvät riskit koostuvat normaaleista, rakennusten ikääntymiseen liittyvistä riskeistä.
- energian hinnan nousu

Taloussuunnitelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	1–8/2024
Liikevaihto	139	158	108
Tulos	-15,6	0	-40
Bruttoinvestoinnit	0	51	0
Lainat 31.12.	0	0	0
Henkilöstön lkm	0	0	0

Alkuvuoden tappio selittyi pääosin rakennuksessa tehdyllä putkiremontilla, jonka lyhytaikainen rahoitus on hoidettu pääosin konsernitilin limiitillä.

Tytäryhtiö: Liperin yritysikiinteistöt Oy**Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus**

- Rakennuttaa ja rakentaa yritystiloja
- Tarjota yrityksille laadukkaita tontti-, yritys- ja toimitilaratkaisuja kilpailukykyiseen hintaan

Yleistavoitteet:

- Rakentaa yritystiloja yritysten tarpeisiin.
- Ylläpitää, kehittää ja vuokrata yritystiloja.
- Myydä tai vuokrata tontteja yrityskäyttöön.
- Toteuttaa strategista maanhankintaa yritystoiminnan tarpeisiin.
- Toteuttaa investoinnit konsernirahoituksella.
- Hyödyntää investointituet yritysinvestoinneissa.

Tuottavuus:

- Järjestää tarkoituksenmukaisia yritystilaratkaisuja ja kehittää niitä pitkäjänteisesti.
- Tuottaa yritystilaratkaisuja liiketaloudellisesti kannattavasti ja kilpailukykyiseen hintaan.
- Käyttää ja ylläpitää yritystiloja pitkäjänteisellä sekä kestäväällä pohjalla.
- Toteuttaa maanhankintaa markkinaehtoisella hintatasolla.

Tulostavoite:

- Toteuttaa yritystilojen vuokraustoimintaa kannattavasti.
- Saavuttaa yritystilojen vuokrauksessa 95 %:n käyttöastetavoite.
- Tehdä positiivinen tilikauden tulos.

Toteuma 1–8/2024:

- Yritystilojen vuokraus on ollut kannattavaa.
- Toimitilojen käyttöaste on 100 %.
- Tehtaantien tontin kaavamuutoksen suunnittelu on käynnistetty sekä III -rakennusvaiheen toteutusmallin suunnittelu on käynnissä.

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2024–2026:

- Selvittää yritystalo III:n toteutusmahdollisuuksia Tehtaantielle.

Riskit:

- Mahdollisten uusien tilojen riskit arvioidaan aina rakennusprojektin suunnitteluvaiheessa.
- Korkotason ennakkoinnin hankaluus pitkällä aikavälillä.

Taloussuunnitelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	1–8/2024
Liikevaihto	301	298	200
Tulos	53	31	33
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	326	267	296
Henkilöstön lkm	0,5	0,5	0,5

Tytäryhtiö: Liperin Aluelämpö Oy

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on johtaa asiakkailleen näiden tarvitsema lämpöenergia mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa olosuhteissa ja hinnaltaan kilpailukykyiseen hintaan ylläpitämällä ja hoitamalla kaukolämpöverkkoa Liperin kirkonkylässä. Yhtiö ylläpitää ja hoitaa kiinteistöjen sekä vesi- ja viemäriulaitoksen käyttöön liittyvää kunta-automaatiojärjestelmään sekä tuottaa päivystys- ja varalaolopalveluja. Yhtiön palveluksessa on huoltomestari, sivutoiminen toimitusjohtaja ja 6 sivutoimista päivystystyöntekijää.

Yleistavoitteet:

- Toimintavarmuuden ylläpito nykyinen palvelutaso säilyttäen sekä varautuminen poikkeustilanteisiin

Tuottavuus:

- Toiminnallinen lisäarvo energiahuollon, asiantuntijapalveluiden ja kiinteistöautomaation osaluilla, minkä tilaaja/palvelun loppukäyttäjä arvioi viime kädessä palvelun hinta/laatusuhteena.

Tulostavoite:

- Tulostaso +-0

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2024–2026:

- uuden lämpökeskuksen ja lämpötoiminnan kilpailuttaminen
- kaukolämpöverkoston omistus/hallinta ratkaisut
- uuden lämmötoimitussopimuksen noudattaminen
- kunnalta vuokratun lämpökeskuskiinteistön ylläpitotoimenpiteet

Riskit:

- Kaukolämpöverkoston ikääntyminen ja siitä johtuvat uusinvestointitarpeet. Kaukolämmön ostohinnan nousu, jonka johdosta asiakkaat vaihtavat lämmitysjärjestelmää. Tietoverkkojen käytettävyys ja yhteensopivuus vanhentuneen laitekannan osalta. Työntekijöiden ikääntyminen ja ammattitaitoinen henkilöresurssi yleensä

Taloussuunnitelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	1–7/2024
Liikevaihto	1 387	1 400	722
Tulos	89	30	-48
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	0	0	0
Henkilöstön lkm	1+1+5	1+1+6	1+1+5

Tytäryhtiö: Kiinteistö Oy Liperin Vuokratalot
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus - yhtiön tehtävänä on tarjota hyväkuntoisia vuokra-asuntoja kilpailukykyiseen hintaan
Yleistavoitteet: - yhtiön kokonaisvaltainen taloudesta, huollosta, ylläpito- ja korjaustoiminnasta huolehtiminen - uuden kerrostalon rakentaminen Ylämyllylle
Tuottavuus: - asuntojen käyttöaste vähintään 95% - vuosikorjattavien asuntojen määrä 35 - kilpailukykyinen vuokrataso - luottotappioiden minimoiminen
Toteuma 1–8/2024: - asuntojen käyttöaste 96 % - kerrostalon rakentaminen aloitettu Ylämyllylle
Tulostavoite: - suunnitelman mukaisille 4 %:n poistoilla tulostaso + - 0 - osinkoja ei jaeta
Keskeiset toiminnalliset muutokset 2024–2026: - asuntokannan houkuttelevuuden parantaminen - kiinteistöjen peruskorjausten vauhdittaminen
Riskit: - lainojen korkoprosentin nousu - energian hinnan nousu - käyttöasteen laskeminen - vakuusongelma uusissa lainoissa - rakennustarvikkeiden hintojen nousu

Taloussuunnitelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	1–8/2024
Liikevaihto	3 836	3 816	2 621
Tulos	0	0	425
Bruttoinvestoinnit	31	3 000	863
Lainat 31.12.	5 101	5 097	5 625
Henkilöstön lkm	0	0	0